

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

[§. I. Duplici conclusione difficultas proposita resolvitur.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](#)

ratione differunt præcepta juris divini & humani, naturalis & positivi, ecclesiastici & civilis : secundò ex parte objecti, seu rei præceptæ ; sicut distinguntur præcepta quæ dantur de actibus diversarum virtutum, aut de actibus eiusdem virtutis specie diversis. Hoc præmisso, sit.

§. I.

Duplici conclusione difficultas proposita resolvitur.

Dico primò, distinctionem specificam peccatorum sumi ex objecto, in quod tendunt, non verò ex præceptis quibus opponuntur; subindeque distinctionem præceptorum ex parte principij, aut præcipientis, non diversificare peccata, neque multiplicare malitias. Ita D. Thomas hic art. 1. ubi sic concidat: *Vnde sequitur quod peccata propriè distinguantur specie secundum objecta.*

Let. Probatur primò ratione fundamentali. Peccata in ratione peccati, seu mali moralis, constitutuntur per ordinem & habitudinem transcendentalē ad objectum ut dissonum regulis morum, ut disputatio sequenti ostendimus: Ergo etiam distinguntur & diversificantur specie ex ordine & habitudine quam dicunt ad objecta specie diversa. Consequentia patet, quia juxta Philosophos idem est constitutivum & distinctivum rei, v. g. rationalitas qua constituit hominem, ipsum distinguit ab aliis animalibus.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Peccata constitutuntur & distinguntur per id quod se tenet ex parte conversionis, non verò per illud quod se tenet ex parte aversionis: Atqui peccata non respiciunt, neque attingunt præcepta ex parte conversionis, sed ex parte aversionis, bene tamen objecta: Ergo &c. Minor est evidens: nam ille qui peccat non convertitur ad legem vel præceptum, sed ad objectum contrarium legi, & prohibitum per illam; à lege verò & ab eius præcepto separatur & avertitur; sicut qui convertitur ad unum contrarium, avertitur & recedit ab alio. Major verò siadetur: Primò quia specificatio rei, subindeque ejus distinctio ab omnibus aliis, debet attendi secundum illud quod est in ea per se intentum & à natura, & ab operante, & non secundum illud quod est in ea per accidens: Sed ea quæ in peccato se tenet ex parte conversionis, per se à peccante intenduntur; ea verò quæ se tenet ex parte aversionis, intenduntur solum per accidens, cum nemo intendens ad malum operetur, ut ait Dionysius cap. 4. de divinis nominibus: Ergo &c. Secundò probatur Major: quia motus non specificantur, neque distinguntur extermino à quo, sed extermino ad quem, ut docetur in Physica; & ideo licet terminus à quo species differat, si tamen terminus ad quem eisdem sit rationis, motus sunt eisdem specie: Sed ea quæ in peccato se tenet ex parte aversionis, se habent per modum termini à quo, quæ verò se tenet ex parte conversionis, per modum termini ad quem, ut patet: Ergo peccata constitutuntur & distinguntur per id quod se tenet ex parte conversionis, non verò per illud quod se tenet ex parte aversionis.

Probatur secundò conclusio, & magis adhuc ostenditur, distinctionem peccatorum non sumi ex diversitate præceptorum, quando illa se tenet solum ex parte principii, aut præcipien-

tis. Futurum prohibetur de facto lege divinâ & humanâ, & tamen non est nisi unicūm peccatum. Item in Decalogo furtum & adulterium prohibentur præceptis, quæ diversa sunt ab eis, quibus prohibetur interius desiderium furandi & mechandi; & tamen non idcirco differunt specie desiderium furandi, & furtum, neque adulterium & desiderium adulterandi, cum actus exterior non addat malitiam specie diversam interiori: Ergo diversitas præceptorum, quæ se tenet solum ex parte principij aut præcipientis, non sufficit ad distinctionem peccata.

Dico secundò, distinctionem præceptorum ex parte rei prohibite, vel ex parte motivi prohibendi, inferre distinctionem specificam inter peccata.

Hæc assertio patet ex dictis in præcedenti: Nam quoties præcepta differunt ex parte rei prohibita, vel ex parte motivi prohibendi, peccata illis opposita habent distinctum objectum, vel motivum: Ergo cum ab objectis & motivis peccata specificentur & distinguantur, consequens est, ut præcepta ita distincta inferant specificam distinctionem peccatorum. Nomine autem motivi intelligimus motivum proximum & intrinsecum, quod dicitur motivum præcepti & operis, non verò motivum extrinsecum operantis & præcipientis: cum enim istud motivum non cadat sub præcepto, nec præcepta ex vi sua illud respiciant, ex ejus diversitate non deducitur diversitas specifica peccatorum, nisi forte peccans directè intenderet contra talia motiva operari.

§. II.

Corollarium præcedentis doctrine.

EX dictis inferes primò, quod violenta percussio clerici, aut effusio sanguinis in loco sacro, duplice induit speciem malitie, injuriaz scilicet & sacrilegij: quia hujusmodi actus jure naturali & positivo prohibentur ex duplice motivo specie diverso, nempe ex motivo justitiae, à jure naturali; & ex motivo Religionis, à jure positivo Ecclesiastico.

Inferes secundò, quod si Religiosi, qui ex voluntate tenentur abstineat à carnis (ut R.P. Mini mi, qui quartum votum utendi perpetuo cibo quadragefimā emittunt, feria sexta, vel tempore quadragefimæ, carnes comedant, duplex peccatum committunt, unum intemperanza, & aliud sacrilegij: quia hujusmodi actus duplice præcepto diversum motivum habente prohibetur; nempe præcepto Ecclesiastico & divino, quorum primum est ex motivo abstinentia, secundum ex motivo Religionis. Idem cum proportione dicendum de Franciscanis, qui ex præcepto sua regula tenentur ad jejunandum feriis sexitis: cum enim voleant obseruare regulam, si in aliquo sexta feria, in qua ex præcepto Ecclesiastico jejunare tenentur, non jejunent, duplice peccato mortali specie diverso se obstringunt, quia peccant contra duplex præceptum habens motivum specie diversum; motivum enim præcepti Ecclesiastici est motivum abstinentia; motivum verò præcepti contenti in regula est motivum Religionis, quia hoc præceptum non obligat, nisi ratione voti obedientia, aut observandi regulam, in professione emissi. Unde alii Religiosi, qui tale votum non emittunt, sed regula more alte-